

KULANKA 2

Soo bandhigidda xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidadda

Dulmarka guud oo ku saabsan kulanka

FORB = XORRIYADDA FIKIRKA, DAMIIRKA, DIINTA IYO CAQIIDADDA

Si loo fududeeyo, xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidadda waxaa badanaa loo tixraacaa magaca gaaban ee 'Xornimada Diinta ama Caqiidadda' ama FORB. Magacan iyo soo gaabinta ayaanu ku isticmaali doonaa hagaha inta badan - laakiin ha iloobin in fikirka iyo damiirkuba la ilaaliyo!

Xuquuqda aadanaha ee xorriyadda fikirka, diinta damiirka ama caqiidadda ayaa ah mid muran badan ka taagan yahay meel kasta. Dadka intooda badan waxay u arkaan caqiidaddooda, iyo fikradahooda ku saabsan sida ay dadku u fakaraan oo ay u dhaqmaan, in ay yihiin wax caadi ah, sax ah oo run ah. Ilaa aynaan xidhiidh shaqsiyeed oo togan la yeelan dadka aaminsan caqiidadda iyo fikradaha kala duwan, way sahlanaan kartaa in loo arko 'kuwa kale' inay si uun u hooseeyaan, ama khatar ku yihiin 'anaga' qiyamka iyo dhaqanka, ama xitaa midnimada iyo amniga qaranka. Tani waxay ku dhici kartaa labadaba bulshooyinka diiniga ah iyo kuwa cilmaaniga ah labadaba.

Sida dhinac kasta oo kale oo ka mid ah dhaqanka aadanaha, diinta iyo caqiidadda ayaa ah 'wanaagga iyo xumaanta'. Mararka qaarkood caqiidooyinka, dhaqamada iyo hogaamiyayaasha iyo ururada ku xiran ayaa dhibaato weyn ku ah bulshada dhexdeeda. Laakiin inta badan, diinta iyo caqiidadda waxaa lagu muujiyaa siyaalo awood u siinaya dadka aaminsan caqiidadda oo faa'iido u leh bulsho weynta.

Haddaba, maxay xuquuqul insaanku ka qabaan fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidadda? Waa maxay xuquuqaha aan leenahay iyo goorma ayaa dawladda loo ogol yahay inay xaddiddo ku dhaqanka diinta ama caqiidadda?

Kulankan waxa uu soo bandhigayaa xaqa FORB-ga iyo haddii, goorta iyo sida masuuliyiinta loo oggol yahay inay xaddidaan. Waxay siinaysaa ka qeybgalayaasha fursad ay ku bartaan xaqa oo ay dib u milicsadaan sida ay ula xiriiraan qiyamkooda, nolol maalmeedkooda iyo bulshada.

Ujeedooyinka waxbarashada

Kulankan waxa uu diiradda saarayaa horumarinta aqoonta ka qeybgalayaasha iyo qiimaynta qiimaha xuquuqda aadanaha ee xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidadda.

Dhammaadka casharka ka qeybgalayaashu waxay awoodi doonaan inay:

- U sharax qalbiga FORB: xaqa aad u leedahay in aad yeelato, doorato/badasho oo ku dhaqanto diintaada ama waxa aad aaminsantahay iyada oo aan lagu takoorin, qasbid ama rabshad.
- Sharax sida ay FORB ula xiriirto nolol maalmeedkooda.
- Si asaasi ah ugu sharax xaddidaadaha xaqa, taas oo FORB aan marnaba marmarsiyo looga dhigi karin waxyeellaynta dadka kale.

Waxyaabaha ku jira kulanka iyo waqtiga

Layliga furitaanka: Dhammaan u sheeg!

Waxay xasuusineysaa ka qeybgalayaasha wixii ay ku barten kulankii hore.

10 daqiiqo

Layliga sheekada iyo doodka: Mar waqti hore

Sheeko sheeko waxay ka caawisaa ka qeybgalayaasha inay dib u eegaan bal inay qiimeeyaan waxyaabaha ay FORB ilaaliso.

45 daqiiqo

Soo bandhigid: Bandhigga xorriyadda diinta ama caqiiddada

Bandhig muhim ah oo koorsada ah, bandhig a waxa ay FORB ilaaliso iyo goorta xaqa la xadidi karo.

15 daqiiqo

Dood guud: Xorriyadda diinta ama caqiiddada

Dood ku saabsan nuxurka taladii hore.

10 daqiiqo

Layliga milicsiga iyo doodka: FORB ee maalinteyda

Waxay ka caawisaa ka qeybgalayaasha inay aqoonsadaan sida ay u isticmaalaan xuquuqdooda FORB nolol maalmeedkooda.

35 daqiiqo

Gabagabada faallooyinka iyo sheekada isbeddel sameeyayaasha

Sheekooyinka ayaa lagu soo daray inta koorsadu socoto si loo dhiirigaliyo ka qeybgalayaasha.

5 daqiiqo

WADARTA WAQTIGA

2 saacadood

Isu diyaari

U diyaari kulanka si waafaqsan tilmaanta bogga 15, 'Sida loo diyaar garoobo kulan kasta'. Xusuusnow – waad garanaysaa kooxdaada! Waxaa lagugu soo dhaweynayaa inaad la qabsato oo aad beddesho wax kasta oo ka mid ah casharrada, adoo ku habaynaya baahiyaha kooxdaada.

AGABYADA KULANKAN

Marka lagu daro agabka caadiga ah ee kulan kasta oo ku taxan bogga 16, waxaad u baahan doontaa agabyada soo socda si aad u socodsiiiso casharkan:

- Kubad jilicsan.
- Dheriga Maraqa iyo kaararka baahiyaha aadanaha ee loo adeegsaday kulankii hore.
- Qoraalada ama xaashida rogrogmata oo ay ku jiraan su'aalaha wada xaajoodka kooxda ee layliga Mar waqti hore.
- Qoraalada ama xaashida rogrogmata oo ay ku jiraan su'aalaha wadahaadalka kooxda ee FORB layliga ee maalinteyda'.
- Haddii AADAN rabin inaad isticmaasho PowerPoint/filimka waxaa laga yaabaa inaad rabto inaad diyaariso waxyaabaha soo socda:
 - Mar waqti hore: soo daabac boorarka sheekada muujinaya.
 - Jaantuska rogrogmata ee xaashida nuxurka muhiimka ah ee bogga PowerPoint.
 - FORB layliga ee maalinteyda: daabacaadda bogga 47-59 ee PowerPoint ee kalfadhiga.

LA SOCDA AGABKAN

waayo kulankan waxaa laga heli karaa [halkan](#).

IKHTIYAAR DHEERAAD AH: DHIS KALSOONIDAADA!

Iyada oo qeyb ka ah diyaar garowgaaga, maxaad u daawataa [filimadan gaagaaban](#) si aad wax badan uga ogaato xorriyadda diinta ama caqiiddada? Tani waxay kaa caawin doontaa inaad dhiso kalsoonidaada iyo awoodaada inaad ka jawaabto su'aalaha. Waxaa liiskan ku jira siddeed filim oo min 5-10 daqiiqo ah. Diirada saar filimada lambarka 2 (xaqa aad u leedahay in aad haysato ama aad doorato), 3 (xaqa aad ku

FILIMO

shaqayn karto) iyo filimka wax yar ka dheer ee 8 (xaddidaadyada xaqa) haddii aanad haysan wakhti aad ku daawato dhamaantood.

DIYAARI QOLKA

Kulankan, waa fikrad wanaagsan in lagu bilaabo kuraas ku yaal goob-goobo nus-goobo ah oo xagga hore u jeedda, meel bannaanna dhexda ku leh. Kooxdu waxay u baahan doontaa inay awood u yeelato inay si xor ah u wareegaan. Qol weyn oo aan lahayn miisas ayaa waxtar leh!

'Mar waqti hore'

“ 'Mar waqti hore' waxay keentay doodo badan oo qoto dheer. Waxay u furtay daaqado badan oo maskaxda dadka. Waxay bilaabeen inay ka fikirkaan bulshooyinkooda – wax walba laga bilaabo caadooyinka jinsiga iyo haddii ay wanaagsan tahay in la jebiyo xaaladda hadda jirta.”

HAMMAM HADDAD, FUDUDEEYE, JORDAN

Qorshaha kulanka oo faahfaahsan

1. Layliga furitaanka: Dhammaan u sheeg! 10 daqiiqo

SHARAXAAD

Ka qeyb galayaashu waxay isku tuurayaan kubbad, iyagoo sheegaya wax ay ku xasuustaan fadhigii hore ka hor intaysan kubadda hore u tuurin.

UJEEDDO

Layligani wuxuu bixiyaa madadaalo, is dhexgal bilow ah kulanka. Waxay ujeedadeedu tahay inay ka caawiso kooxda inay xasuusato waxay barteen, dareemeen iyo fikir koodii fadhigii hore, iyo inay wadaagaan waxay xasuustaan midba midka kale. Waxa kale oo ay ka caawisaa xubnaha cusub ee kooxda inay la qabsadaan.

LAYLI GUUD

AGABYADA

- Kubad jilicsan.
- Dheriga Maraqa oo ay ka guudan 'kaararka baahiyaha aadanaha' (oo loo adeegsaday kulankii hore).

SIDA LOO BARO LAYLIGA

Ku rid dheriga Maraqa oo leh 'kaararka baahiyaha aadanaha' gudaha, bartamaha goobada. Hubi in saddexda kaar ee la xiriira xorriyadda diinta ama caqiidda ay ku dul yaalliin meesha ugu sarreysa si aad si fudud ugu geli karto dhammaadka ciyaarta.

Ku soo dhaweey qof walba kulanka una sharax in casharku uu ku bilaabanayo dib u eegis degdegga ah kulankii hore. Weydii kooxda in ay istaagaan giraan ku wareegsan dheriga Maraqa, oo si macquul ah u kala fogaadaan.

U sharax in ay kubadda isku tuurayaan si aan kala sooc lahayn. Qofka kubadda helaya waa inuu hal jumlad yiraahdaa, isagoo la wadaagaya hal shay oo uu xasuusto kulankii u dambeeyay. Tani waxay noqon kartaa sheeko, wax ay barteen, ama dareen ama fikir ay qabaan. Ka dib wadaagista, waa inay kubadda si aan kala sooc lahayn ugu tuuraan ka qeyb galayaasha kale, iyagoo hubinaya in qof kastaa helo fursad uu ku hadlo. Qof kasta oo aan joogin kulankii hore wuxuu ku qayliyaa 'Dhammaan u sheeg', markay kubadda qabtaan ka dibna hore u sii tuuraya.

SIDA LOO WADO LAYLIGA

Layliga ka billow naftaada adigoo ku hadlaya hal shay oo aad ka xasuusatay kulankii hore oo aad kubadda u tuurtay ka qeybgale. Waxaad dhahdaa ereyo dhiirigelin leh sida 'mahadsanid' iyo 'aad u wanaagsan' adoo ka jawaabaya wax ku biirinta ka qeyb galayaasha! Layliga sii wad ilaa uu qof kastaa ka qabto kubadda hal mar.

SIDA LOO SOO GABAGABEEYO LAYLIGA

Ugu hambalyeey kooxda inta ay xasuusan yihiin oo si kooban ugu dara qodobbada muhiimka ah ee ay seegeen. Ka dib waxaad tagtaa dheriga Maraqa ee dhexda ku yaal oo ka soo saar saddexda kaar ee la xiriira xorriyadda diinta ama caqiidda. Kaarka kor u qaad oo qof walba u sheeg in aanu baari doonno xaqa xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidda fadhigan

2. Layliga sheekada iyo doolda: Mar waqti hore 45 daqiiqo

SHARAXAAD

Layligani wuxuu ku salaysan yahay sheekada 'Heesaha siin-baarta iyo durbaanka'. Waxay ka kooban tahay afar qeybood: sheeko-sheeko – dood guud – dood kooxeed – jawaab celin / gunaanad

UJEEDDO

Layliga waxa uu ujeedkiisu yahay in kooxda lagu caawiyo in ay qiimeeyaan waxyaabaha ay FORB ilaaliso, iyo haddii/sida, waxyaalahaas lagu qiimeeyo caadooyinkooda iyo dhaqankooda. Sheekadu waxay muujinaysaa toddoba kelmadood oo muhiim ah oo la xiriira Xorriyadda Diinta ama Caqiiddada: Ka fikir, Rumayso, Lahaansho, Ku celceli, Su'aal, Beddel iyo Diidmada.

AGABYADA

- Qoraalka sheekada (eeg bogga 56 ama xiriirkan).
- Islaaydh 3-23 ee kulanka PowerPoint kaas oo sharaxaya sheekada AMA daabacaadda boorarka oo leh sawiro isku mid ah. (Waa suurtagal in la sameeyo layliga kuwan la'aantood haddii loo baahdo.)
- Qoraalka su'aalaha shaqada kooxda 'Mar waqti hore' (mid ka mid ah 3-4 ka qeyb galayaasha) AMA xaashi hore loo sii diyaariyay oo ay kooxda su'aalo ku saabsan yihiin.

DIYAARGAROW HORE

Haddii aad isticmaalayso boorarka, ka fiirso inaad hore ugu dhejiso si isku xigta gidaarka. Tani waxay sahlayso in lagu tilmaamo boorka saxa ah waqtiga ku habboon. Haddii aad isticmaaleyso boorarka, ka fiirso in aad si taxane ah ugu dhejiso derbiga hore. Tani waxay sahlayso in aad farta ku fiqdo boorarka saxda ah waqtiga ku habboon.

SIDA LOO WADO LAYLIGA 35 DAQIIQO

- **SHEEKO-SHEEGID** (15 DAQIIQO)
Sharax inaad akhrinayso sheeko sheegid, Kaas oo markaas looga doodi doono koox-kooxeed iyo koox-yaryar.
U sheeg sheekada oo tus sawirada/boorarka PowerPoint. Isku day inaad u akhrido dareen badan!
- **DOOD GUUD OO DEGDEGGA AH** (5 DAQIIQO)
Weydii dadka inay gacmaha kor u taagaan si ay uga jawaabaan su'aalaha soo socda – keliya hal ama laba jawaab su'aal kasta ka qaado.
 - Maxay kula tahay fariimaha ama anshaxa sheekada?
 - Ma jiraan wax aad ku qadarisay habka ay jilayaashu u dhaqmeen?

(Haddii dadku ay ku adag tahay inay la xiriiraan fikradda durbaannada iyo siimbaarta inay muhiim yihiin, sharax inay matalaan nidaamka caqiiddada dadka tuulada iyo dhaqamada diimeed.)

- **WADAHADAL KOOXEED YAR** (15 DAQIIQO)
U qeybi ka qeyb galayaasha kooxo 3-4 ah, adigoo koox kasta siiya nuqulka su'aalaha shaqada kooxda.
Muuji PowerPoint islaydhka 24 oo ay ku jiraan toddobada kelmadood ee muhiimka ah, ama xaashida rogrogmata leh ee erayada ku qoran yihiin. U sharax in dhammaan kelmadahani ay si uun sheekada ula xiriiraan. (Erayada muhiimka ah: Ka fikir, Rumayso, Lahaansho, Ku celceli, Su'aal, Beddel iyo Diidmada.)

SHEEKO

Ka soo hel
**SHEEKO, BOORAR
IYO WARAAQO**
halkan.

TALO! Ka digtoonow maareynta waqtiga si aad u hubiso inuu jiro waqti ku filan wada hadal kooxeed yar.

- Weydii kooxaha inay ka doodaan su'aalaha soo socda:
 - Sidee ayay ereyada ka fikir, rumayso, lahaansho, ku celceli, su'aal, beddel iyo diidmada waxa ka dhacay sheekada iyo waxyaabaha aad qaddarinayso ama aad neceb tahay ee ku saabsan jilayaasha?
 - Miyaad ka fikiri kartaa sheekooyinka dhaqankaaga ama caadooyinkaaga caqiidadda kuwaas oo wax wanaagsan ka sheegaya fikirka, rumaynta, lahaanshaha, ku celcelinta, su'aalaha, beddelka ama diidmada?
 - Bulshadu ma ka faa'idaysato marka dadka loo ogolaado inay waxyaalahaas sameeyaan mise waxay khatar ku yihiin bulshada? Mise labadaba?
 - Isbeddel wanaagsan miyuu suurtagal yahay la'aanta dadka waxyaalahaas sameeya?

SIDA LOO SOO GABAGABEEYO LAYLIGA 10 DAQIIQO

Weydii koox kasta inay wadaagaan hal shay oo ay u arkeen inuu dhiirigelinayo, muhiim ama ku adag dooddooda.

Ku soo gabagabee inaad wax ku tiraahdo sadarradan soo socota:

- Waanu milicsanay sheekadan oo ah dariiq bilow u ah sahaminta qiyaamka iyo xuquuqaha ku xiran xuquuqda bini'aadmiga ee xorriyadda diinta ama caqiidadda.
- Qiimayaashan iyo xuquuqahaas maaha kuwo fudud ama aan muran lahayn. Waxaa laga yaabaa inay nagu dareen xoogaa walaac ah. Tusaale ahaan, waxaa laga yaabaa inaad la yaabban tahay:
 - Hadday dadku xor u yihiin in ay ka fikirnaan naftooda oo ay doortaan sida ay u nool yihiin, miyaan dhaqankeenna, hiddeheenna iyo caqiidaddeenna khatar gelinayn?
 - Maxaa dammaanad ah aan ku haynaa in dadku ay xorriyadahan u isticmaali doonaan wanaag? Waxaa jira dad leh fikrado xun ama niyo xun. Qof walba ma aha sida Ziana oo rabtay in noloshu u fiicnaato saaxiibadeeda. Mararka qaarkood dadku waxay isticmaalaan caqiidaddooda si ay ugu caddeeyaan ku-dhaqanka siyaalo waxyeello u geysanaya dadka kale – sida milki Xigasho shaaha oo dhibay Ono oo abaabulay koox burcad ah si ay u jeexjeexaan calaamadaha 'qof kastaa wuu soo dhaweynayaa'.
- Kuwani waa su'aalo muhiim ah, oo aan sii wadi doonno sahaminta! Dhanka kale, isbeddel wanaagsan ma dhici karo ilaa dadka loo ogolaado inay ka fikirnaan oo ay rumaystaan oo ay su'aalaan waxyaalaha ay u arkaan inay xun yihiin – sida takoorka suuqa dhexdiisa.
- Haddaba, waa maxay xuquuqda ay tahay in dadku ay helaan, goorma ayayse tahay in dowladdu awood u yeelato inay xaddiddo xuquuqahaas? Waxaynu baran doonaa waxa uu sharciga caalamiga ah ee xuquuqul aadanaha ka leeyahay arrintan hadda.

3. Soo bandhigid: Baridda Xorriyadda Diinta ama Caqiidadda 15 daqiiqo

SHARAXAAD IYO UJEEDDADA

Bandhig aani waxay bareysaa xuquuqda xorriyadda diinta ama caqiidadda iyo marka ay xadidi karto. Waxa ay samaysaa gelinta aqoonta muhiimka ah ee koorsada.

SOO BANDHIGID

AGABYADA

- Qoraalka soo jeedinta waxaa laga heli karaa bogga 60 ee hagahan.
- Qoraalku wuxuu u dhigmaa bogagga 25-46 ee kulanka PowerPoint oo lagu daray qoraallada afhayeenka ee bogggan.
- Nooca qoraalka ee Word oo la tafatiran karo ayaa laga helayaa agabka la socda ee casharka.

DIYAARGAROW HORE

U diyaari si waafaqsan tilmaanta lagu bixiyay bogga 15, 'Sida loo diyaargarobo kulan kasta'. Akhri oo la qabso qoraalka iyo sawirada PowerPoint (ama samee xaashida rogrogmata ee dhibcaha muhiimka ah ee bogga) oo ku celceli inaad soo bandhigto bandhigga si wadajir ah xaashida jaantusyada.

FIIRO GAAR AH

Waxa laga yaabaa inaad ku darto dhawr daqiiqo bandhiggan – ku darista macluumaadka ku saabsan sharciyada ugu muhiimsan ee la xiriiira FORB ee dalkaaga iyo sida ay ula xidhiidhaan xeerarka caalamiga ah. Talo iyo xiriirin kaa caawinaya inaad hesho macluumaadkan waxaad ka heli kartaa bogga 153-154 ee hagaha fududeeyayaasha. Ha hadlin wakhti aad u dheer maadaama dadku aanay muddo dheer diiradda saari karin! Isticmaal tamareeyaha ka dib bandhigga haddii loo baahdo. Iska yaree waqtiga hawlaha kale si aad tan awood ugu yeelato (tusaale jar layliga furitaanka) ama aad yeelato kulan dheer.

TALO! Weydii dadka in ay keydiyaan su'aalaha/faallooyinka ilaa dhammaadka bandhiggaaga.

4. Dood guud: Xorriyadda Diinta ama Caqiiddada 10 daqiiqo

SHARAXAAD IYO UJEEDDADA

Dood ku saabsan bandhiggii hore oo awood u siinaya ka qeybgalayaasha in ay habeeyaan wax-barashada bandhigga.

SIDA LOO WADO DOODDA

Ku martiqaad faallooyinka guud iyo su'aalaha ku saabsan gelinta ka dibna su'aalo ku weydii sadarradan soo socda:

- Xuquuqaha la soo bandhigay keebaa muhiim kuu ah?
- Ma jiraan wax kugu adag inaad aqbasho ama wareer?

10 daqiiqo ka dib, soo xir dooda guud. Sharax in kooxdu ay hadda sii wadi doonto ka doodista iyo sahaminta arrimaha iyada oo la adeegsanayo layli.

XUSUUSO: Waxaad tahay fududeeye ma tihid khabiir! Haddii ka qeybgalayaashu ay qabaan su'aal aad taqaanid sida looga jawaabo markaa samee, laakiin ha dareemin cadaadis inaad ogaato jawaabaha! Xooga saar in tani ay tahay hab sahaminta labada dhinac ah iyo in doorkaagu yahay inaad awood u yeelatid wada hadalka, maaha inaad noqoto khabiir.

DOOD GUUD

TALO! Waxaad ka heli kartaa hagitaan kaa caawinaya in aad ka jawaabto su'aalaha qalifsan ee ku saabsan xorriyadda diinta ama caqiiddada bogagga 21-28.

5. Layli Guud: FORB ee maalinteyda 35 daqiiqo

SHARAXAAD

Layli la wadaaga fikirka, kaas oo ay dadku ka fiirsadaan sida ka fikir, rumayso, lahaansho, ku celceli, su'aal, beddel iyo diidmada nolol maalmeedkooda.

UJEEDDO

Layligani wuxuu ujeedadiisu tahay inuu dadka ka caawiyo inay aqoonsadaan inaan isticmaalno xuquuqdeena xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiiddada nolol maalmeedkeena. Tani waxay gacan ka geysaneysaa muujinta in xaqu uu muhiim noogu yahay xaqiiqda, maaha keliya aragtida.

LAYLI GUUD

AGABYADA AND DIYAARGAROW HORE

- Islaaydhyada 48-60 ee casharka PowerPoint AMA daabacaadaha boggan, oo ku dheggan darbiga ka hor kulanka.
- Hal nuqul oo ka mid ah su'aalaha shaqada kooxda 3-4 ka qeybgalayaasha AMA xaashida jaantusyada hore loo diyaariyey iyadoo su'aalaha shaqada kooxda ay saaran yihiin.

SIDA LOO BARO LAYLIGA 4 DAQIIQO

Weydii qof kasta inuu u kala qaado laba-labo. Sharax waxa soo socda:

Waxaan hadda dib u milicsan doonaa FORB waxay nooga dhigan tahay nolol maalmeedkeena. Marka hore, qof kastaa aamusnaan buu u fikiri doonaa. Kadib waxaan wadaagi doonaa fikrado qaar ka mid ah lammaaneheena, ka hor inta aan la isugu soo laaban si aan uga doodno fikradaheena.

Akhri qoraalka soo socda (ama wax la mid ah dheh). Ku dhex gal sawirada PowerPoint 47-59 ama tilmaan daabacadaha sawirada inta aad akhrinayso.

"Ka fikir maalin caadi ah oo noloshaada ah. Goormaiyo iyo sidee ayaad u muujisaa fikradahaaga, caqiidooyinkaaga, iyo su'aalahaaga iyo dareenkaaga ku aaddan ka tirsanaanshaha diimeed ama aan diin aheyn iyo aqoonsigaaga?"

- Waxay ku jiri kartaa waxyaabaha aad cunto ama aadan cuneynin,
- Waxa aad xiran tahay, ama aadan xiran,
- Salaadaha ama caadooyinka ama dabaaldegyada waqtiyada muhiimka ah ee nolosha,
- Waxa aad akhrido,
- Wadahadallada aad la yeelato qoyskaaga, asxaabtaada ama jaalkaaga iyo sida aad carruurtaada u koriso,
- Sida aad ugu adeegto bulshada ama la macaamisho arrimaha kuwa ku khuseeya bulshada dhexdeeda."

SIDA LOO WADO LAYLIGA 30 DAQIIQO

KA FIKIR (5 DAQIIQO)

Weydii qof walba in uu shan daqiiqo ku qaato ka fikirka aamusnaanta maalin caadi ah. Goorma iyo sidee bay u muujiyaan fikirradda, caqiidooyinkooda, su'aalhooda iyo aqoonsigooda diimeed ama aan diin ahayn/ka mid ahaanshaha maalin caadi ah?

LABA LABO (10 DAQIIQO)

Weydii ka qeybgalayaasha inay la wadaagaan fikradahooda laba labo oo ay ka wada hadlaan mid ka mid ah su'aalaha soo socda oo ay ku faraxsan yihiin inay ka hadlaan:

- La wadaag sheeko ku saabsan waqti aad fikradahaaga la wadaagtay ama aad wax su'aal ka keentay. Maxaa dhacay iyo sidee dareemay?
- La wadaag sheeko wakhti aad awoodi wayday inaad la wadaagto fikradahaaga, su'aal shay aad dareentay inuu khaldan yahay ama aanad u furnaan karin aqoonsigaaga. Sidee dareemeen?
- Ma muhiim baa inaad awood u yeelatid inaad fikradahaaga iyo aqoonsigaaga ku muujiso nolol maalmeedkaaga? Ma muhiim baa inaad awood u yeelatid inaad su'aal geliso fikradaha ama dhaqamada aad aaminsan tahay inay khaldan yihiin?
- Sidee dareemi lahayd in lagu qasbo inaad ku noolaato iyadoo lagu salaynayo waxa dadka kale ay u maleeyaan oo ay aaminsan yihiin halkii aad ka lahaan laheyd caqiidaddaada?

LA WADAAG (15 DAQIIQO)

Weydii dadka inay ku soo noqdaan golaha guud. Su'aalaha aan dib-u-eegis ku sameyn aynay laba labadeena waxay dhammaantood la xiriiraan su'aalaha soo socda:

- Xuquuqaha lagu ilaaliyo xorriyadda fikirka, damiirka, diinta iyo caqiidadda muhiim ma noo yihiin?
- Sidee loo dareemo marka ay naan haysan?

Weydii haddii qof uu rabo inuu la wadaago fikradaha, dareenka ama waayo-aragnimada arrintan la xiriirta, iyadoo lagu salaynayo doodaha ay yeesheen laba-labo. Dhammaan wax wada qaybsiga waa inay ahaadaan kuwo ikhtiyaari ah!

Muddo ka dib, weydii kooxda haddii dabeecadeena bini'aadminimo ee aynu wadaagno ay ka dhigan tahay in qof kastaa leeyahay baahiyo bani'aadamnimo oo isku mid ah marka loo eego xuquuqda uu u leeyahay in uu ka fikir, rumayso, lahaansho, ku celceli, su'aal, beddel iyo diidmada? Xuquuqahani miyay muhiim u yihiin dadka diin kasta ama caqiidaddooda?

SIDA LOO SOO GABAGABEEYO LAYLIGA 1 DAQIIQO

Ku soo gabagabayso layliga adiga oo qof walba uga mahad celinaya fikirradooda iyo ka qeyb galkooda doodda dhexdeeda.

TALO! U diyaargarow inaad noloshada ka bixisid fikrado ku saabsan FORB haddii ay dhacdo in sheekadu ay gaabis tahay in la bilaabo.

6. Gabagabada faallooyinka iyo sheekada isbeddel sameeyayaasha 5 daqiiqo

SHARAXAAD

Hadalkan yar waxa uu soo af-jarayaa kulanka, waxa uu isku xiraa sameynta isbeddelka iyada oo la isticmaalayo sheeko qof caadi ah oo u istaagay xaqa uu u leeyahay FORB, waxana uu u sheegayaa ka qeyb galayaasha waxa laga filayo kulamada soo socda.

MAXAA LA DHAHAA

Samee qodobbada soo socda. Isticmaal bogga 61-63 ee kulanka PowerPoint si aad u muujiso sheekada Butros haddii ay suurtagal tahay.

- Maanta waxaan baadhay xaqa xorriyadda diinta ama caqiidadda oo aan baranay xuquuqaha innaga iyo dadka oo dhan aan leennahay si waafaqsan sharciga caalamiga ah.
- Waa xuquuq aad u adag oo aad u adag waxaana laga yaabaa inay jiraan waxyaabo aynaan fahmin ama waxyaabo aynaan ku heshiin. Laakiin waxaan hubaa inay sidoo kale jiraan waxyaabo aan fahansanahay oo aan ku heshiinno. Taasi waa meel wanaagsan si ay u bilaabaan kuwa wax ka beddela!
- Dadka caadiga ah ee annaga oo kale ah waxay wax ka beddeli karaan dhibaatooyinka bulshadeena.
- Akhri sheekada Butros bogga 64, (sidoo kale waxaa laga heli karaa agabka la soo dejisan karo ee kulanka).
- Kulankeena soo socda, waxa aanu ku qaadan doonaa wakhti aanu ku baarno arrimaha aqoonsiga, mudnaanta iyo khasaaraha. Intaa waxa dheer, kulamada soo socda, waxaan ku baran doonaa wax badan oo ku saabsan ku xad-gudubka xuquuqda xorriyadda diinta ama caqiidadda iyo siyaabaha aan isbeddel ku sameyn karno.

HADAL GAABAN